

N:o 31.

Ank. till Riksd. kansli den 18 mars 1889, kl. 1 e. m.

Laguskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändrad lagstiftning i syfte att drinkare måtte kunna i vissa fall dömas till intagning å allmän vårdanstalt.

I en inom Andra Kammaren afgifven och till laguskottet hänvisad motion, n:o 166, anför herr *E. W. Wretling*:

»Den år 1885 antagna lagen för lösdrifvares behandling gifver rättighet åt konungens befallningshafvande att döma af krono- eller polisbetjent eller tillsyningsman anhållen lösdrifvare till tvångsarbete från och med en månad till och med ett år (§ 3 mom. 2). Såsom lösdrifvare får behandlas den, som »sysslolös stryker omkring från ort till annan utan medel till sitt uppehälle», samt den, som »utan att ega medel till sitt uppehälle, underlåter att efter förmåga söka ärligen försörja sig och tillika förer ett sådant lefnadssätt, att våda deraf uppstår för allmän säkerhet, ordning och sedlighet» (§ 1). Ådömdt tvångsarbete kan äfven förrättas i »tvångsarbetsanstalt, som fattigvårdssamhälle enskildt för sig eller gemensamt med annat fattigvårdssamhälle inrättat» (§ 9).

På grund af denna lag kunna visserligen vissa genom dryckenskap förfallna personer dömas till tvångsarbete å allmän eller af fattigvårdssamhälle upprättad arbetsinrättning. Men mången annan, som icke »stryker omkring» och som kan förskaffa sig »medel till sitt uppehälle», träffas svårigen af denna förordning. Och dock äro många sådana drinkare icke blott till en plåga utan äfven till våda — om icke för *allmän* säkerhet, ordning och sedlighet — åtminstone för sin familjs säkerhet, ordning och sedlighet. Ja, en dylik person är tidtals att anse såsom lidande af partiel sinnesrubbing, hvarigenom han kan varda i oberäknelig grad farlig för både egen och anförwandters säkerhet till lif och lemmar.

En till oafbrutet eller periodiskt superiorbegär (dipsomani) förfallen person, som är oförmögen draga försorg om sig och de sina, eller som genom opålitlighet eller vildsinthet visar sig farlig för andra, borde derföre kunna, efter läkares hörande, dömas till inspärning, äfven om han icke kan enligt

lagen angående lösdrifvare såsom sådan behandlas. För dylik person kan dock icke vare sig kronoarbetscorpser eller en s. k. arbetsinrättning vara lämplig plats, ty han behöfver och bör erhålla vård såsom en fysiskt och psykiskt rubbad person, alltså i anstalt, som är för dylika patienter särskildt afpassad och ordnad. Han bör alltså — såsom jag i annan motion föreslagit — inspärras i särskild, för drinkare upprättad asyl.

I England lærer — efter hvad jag på enskild väg sport — drinkare genom domstolsutslag ofta dömas till intagning å privata, för dem anordnade asylor, att vårdas på egen eller — vid deras bristande tillgång — på deras kommuns bekostnad.

I hopp om att sådana asylor snart nog, vare sig genom statens försorg allena eller genom staten och enskilda i förening, komma till stånd, tager jag mig friheten föreslå att — på sätt lagutskottet kan finna lämpligast — vår lagstiftning varder i det hänseendet kompletterad, att alkoholister, som äro odugliga draga försorg om sig och de sina eller genom opålitlighet, elakhet och vildsinthet äro till fara för sig sjelfva eller andra, må genom domstols utslag efter legitimerad läkares hörande, kunna för viss tid, högst ett år, dömas till intagning å anstalt, som är afsedd för drinkares behandling och står under offentlig kontroll.»

Det sålunda framställda förslaget utgår, enligt lagutskottets förmenande, från en väsentlig förvexling af rätt och sedlighet. En person, hvilken i sådan grad, som i motionen angifves, hemfallit åt dryckenskapslasten, måste visserligen anses såsom en i sedligt afseende djupt sjunken menniska; men så länge han ej gör sig skyldig till brott mot statens lagar eller till sådant förhållande, som i lagen angående lösdrifvares behandling afses, lærer staten icke böra mot honom vidtaga de af motionären föreslagna tvångsåtgärder. Utskottet hemställer därför,

att förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 mars 1889.

På lagutskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.